

Van Dok-van Weele

gemaakt tussen werkwijze en product. Als men vindt dat het ontwikkelen van planten die zichzelf kunnen voortplanten niet verantwoord is en dat zou vastleggen in een wet of een andere uitspraak die het mogelijk maakt om toetsing door de Raad van State te doen plaatsvinden, kan de werkwijze helemaal niet worden gehanteerd. Als het echter niet om de werkwijze gaat, maar om de te verwachten uitkomst van het onderzoek, als men bij voorbaat bang is dat een onderzoek, gezien het referentiekader, leidt tot een bepaald product, dan ontstaan er problemen. De werkwijze als zodanig kent dan geen schadelijke elementen, althans geen elementen waarvan dat bij voorbaat is gezegd. Er is echter wel angst dat het product dat eruit komt, lijkt op een product dat wordt afgekeurd.

Ik vind het dus belangrijk om een uitspraak te doen over de werkwijze. Als je van mening bent dat een bepaald product niet op de markt thuishoort, is het niet verlenen van octrooi een veel te zwak middel. Dat houdt slechts in dat er geen octrooi wordt verleend. Iemand kan het echter elders op de wereld, zonder octrooi, zo toepassen. Als men bang is dat een product hier niet, maar in de Derde Wereld wel gebruikt wordt, moet niet het octrooirecht worden gebruikt. Dan moet de productie of het op de markt komen van dat artikel worden verboden.

De heer **Schuurman** (RPF): Daarover zijn wij het eens.

Staatssecretaris **Van Dok-van Weele**: Dan heeft u ook meteen in de gaten waarom ik zo met nadruk vasthoud aan de voorgestelde systematiek. Het octrooi moet gebruikt worden waarvoor het bedoeld is. De politiek moet uitspraken doen die op haar terrein liggen. Normen en waarden moeten worden vastgelegd in de gremia die daarvoor bestemd zijn.

De heer Pitstra wil op de hoogte worden gehouden van mijn lobby in Brussel. Ik voel eerlijk gezegd niet zo gek veel voor een communiqué. Dat is niet de wijze waarop wij dit soort dingen over het algemeen doen. Ik houd wel van een originele aanpak, maar ik vind dit net een tandje te ver. Ik verzeker de Kamer ervan dat ik haar op de hoogte zal stellen van de wijze waarop ik het Nederlandse standpunt met kracht zal overbren-

gen. De Commissie had het voorstel overigens al gedaan, voordat de Kamer kwam met de naar mijn mening nieuwe interpretatie van artikel 3. Het zal in de nieuwe procedure moeten worden ingebracht.

Je kunt lang discussiëren over wat een stof is. Voor mij is een stof iets wat niet leeft of niet meer leeft. Als je een product hebt dat via biotechnologie is ontwikkeld en dat uitmondt in iets wat je in een flesje of potje kunt doen en niet vanzelf gaat leven, is wat mij betreft sprake van een stof, ook al is het een uitkomst van een biotechnologisch proces.

Ik heb goed geluisterd naar de opmerkingen over Amerika en de concurrentie. Als wij instrumenten invoeren die het bedrijfsleven beschermen tegen misbruik van hun vindingen en hun intellectueel eigendom, moeten wij heel goed naar de concurrentie kijken. Ik heb echter geen zin om naar de concurrentie te kijken in een stadium waarin wij nog in discussie zijn over onze eigen normen en waarden. Vandaar dat ik de opmerking van de heer Pitstra daarover niet had beantwoord.

De heer Pitstra wil geen maatregelen die alle onderzoeken remmen. Het probleem is echter dat je niet selectief kunt zijn en het kaf van het koren kunt scheiden. Bij deze taak spelen immers grote afwegingen die niets meer te maken hebben met de oorspronkelijke toetsing op de openbare orde en zeden van destijds. Je kunt de selectie alleen op politieke wijze doen. Dit betekent dat je inderdaad geen algemeen middel moet hanteren om zaken te remmen, want daarmee zou je ook zaken kunnen remmen die leiden tot een geweldige verbetering van het welzijn van mens en dier. Je moet je grenzen op politieke wijze bepalen. Dat lijkt mij een mooie slotzin.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, de notitie voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat het beraad in de vaste commissies van de Eerste Kamer, belast met ontwerpbesluiten van het Uitvoerend Comité van Schengen, ertoe geleid heeft aan de Kamer te

adviseren de betreffende ontwerpbesluiten en de betreffende ontwerpverklaring voor kennisgeving aan te nemen. Ik stel aan de Kamer voor, dit advies te volgen. De betrokken bewindslieden zal ik van deze besluiten op de hoogte brengen.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

Sluiting 15.23 uur

Besluiten en ingekomen stukken

Lijst van besluiten:

De voorzitter heeft na overleg met het College van senioren besloten om:

a. de openbare behandeling van het volgende wetsvoorstel te doen plaatsvinden op 4 februari 1997:

Aanpassing en intrekking van een aantal wetten in verband met de opheffing van adviesstelsel in zaken van algemeen verbindende voorschriften en beleid van het Rijk alsmede enkele overwegend technische aanpassingen van een aantal wetten (Aanpassingswet herziening adviesstelsel) (24749);

b. het voorbereidend onderzoek van het volgende wetsvoorstel door de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid te doen plaatsvinden op 4 februari 1997:

Wijziging van de Algemene Bijstandswet in verband met de preventie en bestrijding van armoede en van sociale uitsluiting (24772).

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. de volgende regeringsmissives: een, van de minister van Buitenlandse Zaken, ten geleide van het op 14 maart 1996 te Tsjkent totstandgekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oezbekistan inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen (Trb. 119, 113), alsmede een toelichtende nota bij dit verdrag (griffiën. 119139);

een, van alsvoren, ten geleide van het op 26 september 1995 te Chisinau totstandgekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Moldavië inzake